

ДЕРЖАВНИЙ ОСВІТНІЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Придністровський державний університет ім. Т.Г. Шевченка»

Рибницька філія

Кафедра загальнонаукових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор філії ПДУ ім. Т.Г. Шевченка

в м. Рибниця, доцент

Тягульська Л.А.

“ 28 ” 10 2016 г.

РОБОЧА ПРОГРАМА

на 2016/2017 навчальний рік

Навчальної ДИСЦИПЛІНИ

«ОФІЦІЙНА МОВА (УКРАЇНСЬКА)»

Напрямок підготовки:

15.03.04 «Автоматизація технологічних процесів і виробництв»

Профіль підготовки:

«Автоматизація технологічних процесів і виробництв»

кваліфікація випускника
Бакалавр

Форма навчання:
очна

Рибниця 2016

Робоча програма дисципліни «*Офіційна мова (українська)*» / уклад. Т.А. Лозан –
Рибниця: ДЮЗ ВО «ПДУ ім. Т.Г.Шевченка», 2016 – 16 с.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЗА
ВИБОРОМ ВАРІАТИВНОЇ ЧАСТИНИ БАЗОВОГО ЦИКЛУ СТУДЕНТАМ ОЧНОЇ
ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ: 15.03.04. «АВТОМАТИЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І ВИРОБНИЦТВ» І ПРОФІЛЕМ ПІДГОТОВКИ:
«АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І ВИРОБНИЦТВ».**

Робоча програма складена з урахуванням Федерального Державного освітнього
стандарту вищої професійної освіти за напрямом підготовки 15.03.04 «Автоматизація
технологічних процесів і виробництв», затвердженого наказом Міністерства освіти і
науки Російської Федерації від 12.03.2015 р. №200

Укладач /ЛОЗАН Т.А., ДОЦЕНТ/

1. Мета і завдання дисципліни: Основна *мета* навчання української мови полягає у формуванні мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами української мови - її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції. Зазначена мета передбачає здійснення навчальної, розвивальної і виховної функцій освітнього змісту навчального предмета.

Відповідно до поставленої мети головними *завданнями* навчання української мови в університеті є:

- виховання свідомого прагнення до вивчення української мови;
- вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправдано користуватися засобами української мови в різних життєвих ситуаціях;
- ознайомлення з мовною системою як основою для формування мовних умінь і навичок - орфоепічних, граматичних, лексичних, правописних, стилістичних;
- формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, тобто прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому

2. Місце дисципліни в структурі ООП ВО:

Дисципліна «Офіційна мова (українська)» відноситься до варіативної базового циклу. Цикл дисципліни: Б1.В.ДВ.1.2.

Українська мова згідно «Закону про мови» є однією з офіційних в Придністровській Молдавській Республіці, тому у зв'язку з російською та молдавською мовами сприяє формуванню мовної особистості.

Для успішного освоєння дисципліни у студентів-першокурсників повинні бути сформовані такі компетенції:

1. Компетенції здоров'язбереження:

- Здатність притримуватися етичних цінностей і здорового способу життя.

2. Компетенції інтеграції знань:

- Здатність до конструювання знань.

3. Компетенції пізнавальної діяльності:

- Здатність до постановки і вирішення пізнавальних завдань.
- Здатність до дослідницької діяльності.

4. Компетенції інформаційних технологій:

- Здатність до переробки інформації, володіння мультимедійними технологіями.
- Володіння комп'ютерною грамотністю, Інтернет-технологіями.

5. Власне мовні компетенції:

- Знання базових мовознавчих понять, основних відомостей з різних розділів мовознавства, передбачених програмою з рідної (російської, молдавської) мов.

- Базові лексичні, граматичні, стилістичні, орфоепічні, правописні вміння.

- Внутрішня потреба вивчати українську мову (як рідну або офіційну).

- Лінгвосоціокультурні компетенції (інтеграція знань лінгвістичної і соціокультурної змістової ліній курсу рідної (російської, молдавської) мов, серед них знання правил мовленнєвого етикету, виразів народної мудрості).

- Досвід самостійної предметної діяльності - навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін.

6. Мовленнєві компетенції:

- Знання базових мовленнєвознавчих понять.

- Здатність адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;
- Здатність до мовленнєвої творчості.

- Здатність планувати, готувати майбутнє висловлювання в різних жанрах, виступати з повідомленням.

- Здатність реалізовувати задум у процесі мовленнєвої діяльності.

- Здатність до асоціативної мовленнєво-мислительної діяльності.

- Уміння аудіювання, читання, говоріння, письма.

- Уміння редагувати власне та чуже мовлення.

- Здатність до контролю, самоконтролю результатів мовленнєвої діяльності.

7. Компетенції спілкування (комунікативні компетенції):

- Володіння усним і письмовим спілкуванням, діалогом, монологом, створенням і сприйняттям тексту.

- Здатність орієнтуватися в ситуації спілкування, комунікативно виправдано добирати вербальні і невербальні засоби і способи для оформлення думок, почуттів у різних сферах спілкування.
- Здатність до розвитку комунікативних здібностей.
- Уміння встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати стратегію, мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації.
- Досвід особистої відповідальності за власну комунікативну поведінку, вимогливість до свого мовлення.

Освоєння української мови сприятиме успішному навчанню в процесі викладання наступних дисциплін: «Іноземна мова», «Культура мовлення».

3. Вимоги до результатів освоєння дисципліни:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетенцій *загальнокультурних і професійних*

Код компетенції	Формулювання компетенції
ОК-3	Здатність до комунікації в усній і писемній формі на російській та іноземних мовах для вирішення завдань міжособистісної й міжкультурної взаємодії.
ОК-4	Здатність до самоорганізації й самоосвіти.

В результаті вивчення дисципліни, студент повинен:

3.1. Знати:

- загальні норми української літературної мови в її усній та писемній формах;
- основні правила правопису;
- напам'яті 5 - 6 віршів класиків і сучасників української літератури;
- народні символи українців.

3.2. Уміти:

- використовувати орфоепічні, орфографічні та пунктуаційні правила української граматики;
- вести діалоги в різних життєвих ситуаціях;
- здійснювати переклад тексту з російської мови;
- створювати власні висловлювання;
- доцільно використовувати засоби української мови в практиці живого спілкування та професійній діяльності;
- користуватися різними типами словників та довідковою літературою;

3.3. Володіти:

- правилами української комунікації в іншомовному середовищі;
- різними способами української комунікації в професійній діяльності.

4. Структура і зміст дисципліни

4.1. Розподіл трудомісткості в з.о. / годинах за видами аудиторної і самостійної роботи студента по семестрам.

Семестр	Трудо- місткість, з.о./ години	Кількість годин					Форми підсумкового контролю
		В тому числі					
		Аудиторних				Самост. роботи	
		Всього	Лекцій	Лаб. раб.	Практич. занять		
I	272	36	18		18	36	звіт
Всього	272	36	18		18	36	

4.2. Розподіл видів навчальної роботи і їх трудомісткості за розділами дисципліни.

№ п / п	Найменування розділу	Кількість годин			
		Всього	Аудиторна робота		Позааудиторна робота (самост.)
			ЛЗ	ПЗ	
1.	Фонетика. Орфоєпія. Графіка. Правопис.	46	14	14	18
2.	Морфологія	4	2		2
3.	Лексикологія	2			2
4.	Ділова українська мова	4		2	2
5.	Розвиток мовлення	16	2	2	12
	Разом:	72	18	18	36
	Всього:	72	18	18	36

4.3. Тематичний план за видами навчальної діяльності

Лекції

№ п/п	Номер розділу дисципліни	Об'єм годин	Тема лекції	Навчально- наочні посібники
1	1	2	Звуки мови і мовлення. Склад. Наголос. Питання: 1. Звуки української мови. 2. Склад. Наголос.	таблиці
3		2	Позначення м'якості приголосних на письмі буквами <i>ь, я, ю, є, ї</i> ; сполучення <i>йо,ьо</i> . Вживання м'якого знака. Питання: 1. Позначення звуків мовлення на письмі. 2. Алфавіт. Інші графічні знаки. 3. Двозначність букв <i>я, ю, є</i> . Буква <i>ї</i> .	схеми, таблиці
4		2	Апостроф. Правила вживання апострофа. Питання: 1. Що таке апостроф. 2. Основні правила вживання апострофа.	
5		2	Спрощення в групах приголосних. Питання: 1. Випадіння приголосних. 2. Винятки із правил спрощення приголосних.	
6,7		4	Подвоєння букв на позначення збігу приголосних звуків. Питання: 1. Подвоєні букви на межі частин слова. 2. Вимова слів із подвоєними приголосними і їх запис.	
8		2	Правопис слів іноземного походження: написання <i>и, і, ї</i> ; написання <i>є, є</i> . Питання: 1. Правописи букви <i>и</i> . 2. Правопис букви <i>і</i> та <i>ї</i> . 3. Правопис букв <i>е</i> та <i>є</i> . 4. Подвоєні приголосні. 5. Апостроф і м'який знак.	
9	2	2	Самостійні частини мови (іменник, прикметник, дієслово, займенник, числівник, прислівник). Питання: 1. Значення і граматичні ознаки іменника. 2. Значення і граматичні ознаки прикметника. 3. Займенник і його граматичні ознаки. 4. Числівник і його граматичні ознаки. 5. Значення і граматичні ознаки дієслова. 4. Значення і граматичні ознаки прислівника.	таблиці
9	5	2	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Питання: 1. Адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. 2. Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. 3. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність).	таблиці
Всього:		18		

Практичні заняття

№ п/п	Номер розділу дисципліни	Об'єм годин	Тема практичного заняття	Навчально-наочні посібники
1.	1	2	Вимова голосних і приголосних звуків.	таблиці
2		2	Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків.	
3		2	Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків.	
4		2	Узагальнення вивченого. Диктант. Тестування.	
5		2	Правопис префіксів пре-, при-, прі-, пере-. Вимова і правопис префіксів, що закінчуються на приголосний. Префікси роз-, без-, від-, під-, між-, перед-, з-(с-).	
6		2	Написання складних та складноскорочених слів.	
7		2	Узагальнення вивченого. Диктант. Тестування.	
8	4	2	Класифікація ділових паперів. Вимоги до тексту документів. Заява. Автобіографія. Реферат.	
9	5	2	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Адресат і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. Моє місто, моя вулиця. В магазині. В. Симоненко «Ти знаєш, що ти людина» Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. Видатні українські поети та письменники: Л.Українка, І.Франко, М.Рильський. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність).	
Всього:		18		

Самостійна робота студентів

Розділ дисципліни	№ п/п	Тема і вид СРС	Трудо-місткість (в годинах)
Розділ 3	1	Написання слів із частинками -ів-, -анів-, -ів- Вид СРС: виконання практичних вправ.	1
	2	Написання складноскорочених слів і графічних скорочень. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	3	Вживання великої букви. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	4	Зміни приголосних при додаванні суфіксів -ськ, -ств. Вид СРС: виконання практичних вправ.	4
	5	Уподібнення приголосних. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	6	Правила переносу. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	7	Передача російських власних назв українською мовою. Вид СРС: виконання практичних вправ.	4
Розділ 4	8	Частка не з різними частинами мови. Зв'язок числівників з іменниками. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 5	9	Лексикологія. Фразеологізм. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 6	10	Резюме. Анотація. Бібліографія. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 7	11	Правила культури спілкування. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	12	Національні символи українців: український вілчок, біла хата. Вид СРС: пошук матеріалу та підготовка повідомлення.	4

	13	Національні символи українців: ітахи-символи. Вид СРС: пошук матеріалу та підготовка повідомлення.	2
	14	Переклад текстів. Вид СРС: виконання практичних вирав.	4
Разом:			36
Всього:			36

5. Курсові проекти (роботи) – не передбачені.

6. Освітні технології.

Семестр	Тема і вид заняття	Інтерактивні освітні технології	Кількість годин
1	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Привітання. Побажання. Знайомство. (ПЗ)	Година культури мовлення «Знайомство»	2
	Адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. Моє місто, моя вулиця. В магазині.	Рольова гра «В магазині»	2
	Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. Видатні українські поети та письменники: Г.Г.Шевченко, Л.Українка, І.Франко, М.Рильський. (ПЗ)	Засідання круглого столу «Відомі імена в українській літературі». Метод проектів	2
	Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність). Національні символи українців: верба і калина, вишитий рушник, національний одяг. (ПЗ)	Аналіз проблемних ситуацій при спілкуванні	2
Всього:			8

7. Оціночні засоби для поточного контролю успішності, проміжної атестації за підсумками засвоєння дисципліни і навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

7.1. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Питання до заліку

- Українська мова – одна із трьох офіційних мов ПМР.
- Українська абетка і її відмінність від російської.
- Вживання м'якого знаку.
- Вживання буквсполучень йо,ьо.
- Чергування голосних звуків.
- Чергування приголосних звуків.
- Спрощення в групах приголосних.
- Подвоєння приголосних звуків.
- Подовження приголосних звуків.
- Правопис префіксів пре-, при-, прі-.
- Правопис префіксів роз-, без-, з-, с-.
- Правопис складних слів.
- Творення імен по батькові.
- Іменник, його граматичні категорії. Поділ іменників на відміни та групи. Особливості відмінювання.
- Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників.
- Числівник. Розряди числівників за значенням і будовою. Зв'язок числівників з іменниками. Відмінювання числівників.
- Займенник. Розряди за значенням. Відмінювання займенників. Правопис займенників.
- Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Форми дієслова.
- Прислівник. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників.
- Службові частини мови.

Лексичні теми

1. Привітання, побажання, знайомство.
2. Дні тижня. Місяці року.
3. Родина
4. Опис портрета близької людини.
5. Діалог «В магазині».
6. Український народний рушник.
7. Університет
8. Моє місто (село).
9. Газета «Гомін» - орган української громади в Придністров'ї.
10. Фізкультура і спорт.
11. Український національний одяг.
12. Т.Г.Шевченко - видатний український поет і художник.
13. Українські письменники та поети.

Вірші

1. Вірш «Хто любить, той легко вчить».
2. М.Рильський «Мова»
3. А.Малишко «Пісня про рушник».
4. В.Симоненко «Ти знаєш, що ти людина».
5. Т.Шевченко «Заповіт».

Тестові завдання

1. У якому рядку є 10 голосних звуків?
 1) зима, вікно, шавель, явір, Оля; 2) птиця, об'їзд, вітрюган, лінія, зоря;
 3) сіль, табло, порт'єра, екран, льон; 4) дзьоб, зяблик, дзвінок, знахідка, казино.
2. Наголос на другому складі мають усі слова рядка:
 1) дочка, подруга, вимова, сантиметр, ідемо; 2) спина, виразно, завдання, попереду;
 3) предмет, рукопис, ненавидіти, в'язкий; 4) кропива, приязнь, горошина, каталог.
3. Усі слова записані за алфавітом у рядку:
 1) ліфт, ліхтар, ліцензія, ліцей; 2) лиман, лимон, лимонка, лезо;
 3) лелека, лелечий, лелія, леліяти; 4) льон, люди, лялька, лякатися.
4. Чергування [o], [e] з [i] неможливе в усіх словах у рядку:
 1) радість, відстаність; 2) віддаль, мідь; 3) розкіш, річ; 4) піч, осінь
5. Чергування приголосних звуків можливе в усіх словах у рядку:
 1) грек, вояк, Буг, палац; 2) робітник, плут, кожух, земляк;
 3) балка, стріха, віск, пейзаж; 4) спокій, запах, завод, наука.
6. Однакова кількість букв і звуків у кожному слові в рядку:
 1) пісня, свято, якорець, заява; 2) щедрість, ясність, звільнення, амбіція;
 3) щобіль, юність, гудзик, очищений; 4) щось, їдальня, ємність, відзвук.
7. Усі слова вимовляються зі звуком [i] в рядку:
 1) (г,г)авити, (г,г)арний, допомо(г,г)а, (г,г)елювати;
 2) (г,г)валт, (г,г)амір, ба(г,г)атий, (г,г)андж;
 3) (г,г)рунт, (г,г)ава, (г,г)уля, (г,г)едзь;
 4) дзи(г,г)а, (г,г)ніт, (г,г)арбуз, (г,г)олова.
8. Укажіть, у якому рядку в усіх словах дзс і дз позначають один звук?
 1) підземний, віджити, відзоріти, дзвонар, джунглі;
 2) підюлистий, піджарити, дзвеніти, дзбан, дзенькіт;
 3) джоркіт, джміль, джерело, дзьоб, дзеркало;
 4) підживлення, доказ, кукурудза, відзвучати, джем.
9. У якому рядку в усіх словах літери я, ю, є позначають один звук?
 1) яльковий, осідання, переїхати, сперечатися, малюнок;
 2) значення, помилитися, співає, помічниця, знання;
 3) по-моєму, муляти, пом'якшувати, м'ята, купатися;
 4) янчик, обвітрювати, пообіцяти, муляр, м'ясо.
10. Установіть відповідність між словами та їх фонетичною характеристикою

1	у слові на один звук більше, ніж букв	А	лялька
2	у слові на один звук менше, ніж букв	Б	їасак

3	у слові однакова кількість звуків та букв	В	дзюбик
4	у слові на два звуки менше, ніж букв	Г	щавель
		Д	ящірка

Орфографія

11. У якому рядку всі слова пишуться з м'яким знаком?
- 1) поділ..ський, домен..щик, черешен...ці, кул..ці, гіл..ці;
 - 2) Парас..ці, Гал...ці, Натал..ці, т..м'яний, веселит..ся;
 - 3) приятел..ці, нен..ці, дон..ці, різ..бяр, добровол..ці;
 - 4) всл..мож, брех..ня, брен..кати, блис..тіти, бат..ківський.
12. М'який знак на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка:
- 1) кіл..кість, пот..м'янілий, Уман..щина, ескадрил..я;
 - 2) власниц..кий, нен..чин, боїш..ся, сяд..мо;
 - 3) павіл..йон, дон..чин, с..огодні, прос..ба;
 - 4) їдал..ня, батал..йон, Акс..онон, матін..чин.
13. М'який знак на місці пропуску не пишеться в усіх словах рядка:
- 1) рибал..ство, погод..ся, сіл..ський, голівон..ці;
 - 2) мен..ший, красун..чик, тон..ший, різ..кий;
 - 3) каш..йон, слиз..кий, мат..ва, локал..ний;
 - 4) консул..ський, синен..кий, сил..ний, крад..кома
14. У якому рядку допущено орфографічну помилку?
- 1) Мар'яна, дев'ять, з'явитися, Стеф'юк, Лук'янівка;
 - 2) з'єднаний, рум'яний, дзвякнути, свято, цвях;
 - 3) без'ядерний, надвечір'я, п'явка, міжбрів'я, кров'ю;
 - 4) зоряний, солов'їний, буря, бур'ян, моркв'яний.
15. Апостроф ставиться в усіх словах рядка:
- 1) двох..ярусний, піл..яру, об..єкт, під..їжджати;
 - 2) верб..я, міжгір..я, дзв..якнути, без..ядерний;
 - 3) зв..язати, кур..йозний, між..ярусний, круп..яний;
 - 4) В..ячеслав, кар..єра, пів..ящика, медв..яний.
16. Апостроф не ставиться в усіх словах рядка:
- 1) м..ятний, роз..ятрений, черв..як, пом..якшити;
 - 2) кам..яніти, без..ядерний, кур..йозний, медв..яний;
 - 3) св..ятковий, тьм..яно, бл..юро, грав..юра;
 - 4) пір..я, пів..ями, прив..ялений, п..єдестал
17. У якому рядку в усіх словах відбулося спрощення приголосних?
- 1) форпос..ний, корис..ний, щас..ливий, улес..ливий, звіс..но;
 - 2) доблес..ний, ус..ний, балас..ний, хвас..ливий, хворос..няк;
 - 3) рис..нути, провіс..ник, вис..нути, свис..нути, гус..нути;
 - 4) ненавис..ний, якіс..ний, ціліс..ний, мес..ник, очис..ний.
18. У якому рядку допущено орфографічну помилку?
- 1) безвизно, туристський, шпетеот, свиснути, кістлявий;
 - 2) гіганський, шістнадцять, пестливий, тиждня, радісний;
 - 3) пітний, почесний, перехресний, щасливий, обласний;
 - 4) кістлявий, скляний, компостний, тижневий, об'їзний.
19. У якому рядку в усіх словах відбувається подвоєння або подовження приголосних?
- 1) угід..я, жит..я, без..убий, щоден..о, впевнен..о;
 - 2) подорож..ю, тін..ю, ніс..я, пас..я, бадьоріст..ю;
 - 3) ден..ий, хвилин..ий, роз..броїти, об..їгти, священ..ий;
 - 4) шален..ий, годин..кар, щаст..я, старан..ий, насін..я.
20. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах рядка:
- 1) колос..я, невблаган..ий, блажен..ий, спросон..я;
 - 2) подорож..ю, Поволж..я, пам'ят..ю, суцвіг..я;
 - 3) л..яний, зран..я, він..ицький, радіст..ю;
 - 4) безліч..ю, юн..ат, розкіш..ю, жовч..ю.
21. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах рядка:
- 1) зран..я, безсмерт..я, пісен..ий, прочитан..ий ;

- 2) довгождан..ий, цін..ий, згуртован..ий, височен..ий;
- 3) страшен..ий, картин..ий, міськ..ом, від..зеркалити;
- 4) стат..ей, жит..сedayний, облич..я, роздоріж..я.

22. Подвоєння або подовження літер не відбувається в усіх словах ініомовного походження рядка:

- 1) бруто, буд..изм, ілюзія, оперет..а;
- 2) суб..ота, гуманізм, імунітет, груп..овий;
- 3) кристалічний, однотон..ий, масивний, колекція;
- 4) діаграм..а, кас..ета, ім..обілізація, процес..ор.

23. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах ініомовного походження рядка:

- 1) ем..ігрант, ім..ігрант, асамблея, бел..етристика;
- 2) піаніс..імо, колекція, дис..кусія, колектив;
- 3) ір..аціональний, гол..андка, тон..а, віл..а;
- 4) епіграм..а, ін..овація, бюл..етень, ак..омпанемент.

24. Подвоєння літер або подовження відбувається в усіх словах ініомовного походження рядка:

- 1) нет..о, брут..о, ван..а, мадон..а;
- 2) нер..аціональний, ір..аціональний, тер..иторіальний;
- 3) ем..іграція, ім..іграція, ап..еляція, шас..і;
- 4) барок..о, коміс..ія, тер..ор, грам...

25. Префікс пре- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..ігрок, пр..мудрий, пр..дивний, пр..чудовий;
- 2) пр..хороший, пр..благий, пр..бережний, пр..красний;
- 3) пр..жовтий, пр..ігрок, пр..освящений, пр..новий;
- 4) пр..ігрок, пр..жовтий, пр..міський, пр..дивний.

26. Префікс пре- не треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..вітлий, пр..добрий, пр..злий, пр..солодкий;
- 2) пр..міський, пр..дорожній, пр..близний, пр..землення;
- 3) пр..білий, пр..пишний, пр..злий, пр..милий;
- 4) пр..молодий, пр..старкуватий, пр..сумний, пр..сісти.

27. Префікс при- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..іграти, пр..берегти, пр..буток, пр..відкрити;
- 2) пр..іграти, пр..везений, пр..славний, пр..високий;
- 3) пр..солодити, пр..солодкий, пр..сісти, пр..іграти;
- 4) пр..мирний, пр..міський, пр..чинити, пр..хороший.

28. Префікс при- не треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..мружений, пр..бережний, пр..відкрити, пр..їзд;
- 2) пр..іграти, пр..сильний, пр..красний, пр..білий;
- 3) пр..іграти, пр..будувати, пр..старкуватий, пр..іграти;
- 4) пр..мружений, пр..звись, пр..іграти, пр..іграти.

29. Префікс с- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) (з, с)понукати, (з, с)плавити, (з, с)класти, (з, с)чепити;
- 2) (з, с)твердження, (з, с)шити, (з, с)постереження, (з, с)сушити;
- 3) (з, с)формувати, (з, с)хити, (з, с)тримуваний, (з, с)цементувати;
- 4) (з, с)хвалювати, (з, с)фокусувати, (з, с)хвалити, (з, с)хованка.

30. Літеру с треба писати в усіх словах рядка:

- 1) бе..коштовний, ..казати, ..керований, ро..казати;
- 2) ..формувати, пере..кочити, ..фотографувати, ..квалити;
- 3) ..іграти, ..іграти, ..іграти, бе..смертя;
- 4) ..іграти, ро..тлумачити, не ..терпний, ..іграти.

31. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфікса -ськ-. Чергування приголосних не відбувається в обох словах рядка:

- 1) Париж, калмик; 2) Прага, Виборг; 3) Буг, Чорнухи; 4) Перемишль, казах.

32. Прикметники з суфіксом -зьк- утворюються від усіх іменників рядка:

- 1) Зеленонаша, молодіць, студент, Буг; 2) Волга, товариш, турист, черкес;
- 3) Криворіжжя, Забужжя, Ладога, Таганрог; 4) француз, ремісник, турок, брат.

33. Буквосоєднання до треба вставити в усіх словах рядка:

- 1) озна. млення, ма..р, ма..нез, павиль..н; 2) с..годні, н..го, кра..вий, зна..мий;
3) бад..рий, Карас..в, баталь..н, міль..н; 4) Валері..вич, кол..ри, Корол..в, медаль..н.

34. Через дефіс пишуться всі слова в рядку:

- 1) сліпучо/білий, вічно/юний, червоно/гарячий, ніжно/рожевий;
2) сніжно/білий, північно/східний, світло/голубий, мовно/літературний;
3) гірко/солоний, хіміко/біологічний, західно/український, радіо/фізичний;
4) суспільно/політичний, високо/авторитетний, зовнішньо/торговий, військово/морський

35. Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку:

- 1) лимонно/жовтий, історико/культурний, теоретико/пізнавальний;
2) оздоровчо/спортивний, вогняно/червоний, військово/полонений;
3) сліпучо/білий, середньо/віччя, північно/східний;
4) пів/аркуш, організаційно/технічний, лимонно/кислий.

36. Усі складні слова потрібно писати разом у рядку:

- 1) вічно/зелений, жовто/грудий, науково/фантастичний;
2) дрібно/листяний, спортивно/оздоровчий, електро/ремонтний;
3) свро/інтеграційний, старо/український, південно/кримський;
4) важко/атлетичний, військово/патріотичний, мало/досвідчений.

37. Літеру є на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:

- 1) ст..хати, ст..повий, квіт..нь, чов..н; 2) зал..вати, майст..р, леб..диний, оз..ро;
3) приг..в..нтити, чер..да, шел..стіти, к..шєня; 4) д..ржати, тр..мтіти, шеб..тати, л..дащога.

38. Літеру є на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:

- 1) с..ло, кринич..нька, мереж..во, сит..чко;
2) намист..чко, пр..зидент, в..рба, пр..м'єра;
3) ст..жина, т..хенько, пр..стол, любит..ль;
4) зуп..нятися, служит..ль, стеж..чка, д..віз.

39. Літеру и треба писати в усіх словах рядка:

- 1) бад..лина, вич..пурений, кр..хкий, ж..виця;
2) меж..річчя, тр..вога, кр..шталь, вел..чина;
3) п'ят..річка, в..єняний, нев..димка, обітн..ця;
4) зач..нати, р..бро, л..тіти, ж..тон.

40. Усі слова написані правильно в рядку:

- 1) викладацький, молотьба, вохкість, свідотєтво;
2) карпатський, дорожчати, робітництво, соняшник;
3) криворізький, об'їжджати, французький, надхнення;
4) інтелігентський, сонячний, тюркський, прозьба.

Морфологія

41. У якому рядку всі слова є іменниками?

- 1) малювання, завдання, читати, хода, рух;
2) сміливість, молодь, радість, читання, біганина;
3) зелень, молодий, життя, працювати, природа;
4) працівник, восковий, відділ, дорогий, дорога

42. Прикметник означає:

- 1) назву предмета, особу; 2) дію предмета;
3) кількість предметів або їх порядок при лічбі; 4) ознаку предмета та його приналежність.

43. Ступені порівняння можна утворити від:

- 1) якісних прикметників; 2) відносних прикметників;
3) присвійних прикметників; 4) якісно-відносних.

44. У якому рядку всі слова – числівники?

- 1) трос, вдвос, потроїти, четвірка; 2) одна, третя, восьмисотий, двоповерховий;
3) п'ять, семеро, сто сорок один; 4) двадцятий, тридцять п'ять, по-перше.

45. У якому рядку всі числівники – збірні?

- 1) двісті, трос, шістдесят, сімнадцятеро; 2) п'ятеро, трос, десятеро, четверо;
3) четверо, сорок, дві восьмих, обидва; 4) п'ятнадцять, сім других, сьомий, шестеро.

46. Займенник – змінна самотійна частина мови, яка:

- 1) має значення предметності, вираженої у формах роду, числа і відмінка;

- 2) виражає ознаку предмета безпосередньо або через його відношення до інших предметів;
3) вказує на предмети, ознаки і кількість, але не називає їх;
4) називає предмет або особу.

47. **Дієслово** означає:

- 1) опредмечену дію; 2) дію як процес; 3) додаткову дію; 4) неозначену дію.

48. **Службова частина мови**, яка надає слову чи реченню додаткових відтінків або служить засобом творення форм слів та похідних слів, називається:

- 1) часткою; 2) прийменником; 3) сполучником; 4) вигук.

49. **Службова частина мови**, яка разом з формою непрямого відмінка іменників, а також деяких числівників і займенників виражає відношення між предметами або відношення дії, стану чи ознаки до предмета, називається:

- 1) вигук; 2) сполучником; 3) часткою; 4) прийменником.

50. **Установіть відповідність між прислівниками та їх характеристикою**

1	часу	А	на злі, навмисно, наперекір
2	місця	Б	споконвіку, тоді, навіки
3	мети	В	спересердя, зопалу, згарячу
4	міри та ступеня	Г	злегка, частково, дещо
		Д	ліворуч, там, де

«Лексикологія»

51. **Лексика** - це ...

- 1) синоніми, антоніми; 2) словниковий склад мови; 3) застарілі слова;
4) омоніми, пароніми.

52. **Архаїзми** - це слова, які ...

- 1) з'явилися недавно у мові; 2) запозичені з інших мов;
3) колись вживались часто, а тепер майже не використовуються;
4) вживаються лише в мові людей певної місцевості.

53. **Неологізми** - це слова, які ...

- 1) запозичені з інших мов; 2) вживаються лише в мові людей певної місцевості;
3) колись вживались часто, а тепер майже не використовуються;
4) з'явилися недавно у мові

54. **Укажіть групу слів-синонімів:**

- 1) говорити, казати, кричати, говірка; 2) пересуватися, бігти, шкандибати, повзти;
3) вітчизна, батьківщина, земля, хата; 4) вода, рідна, молоко, чай.

55. **Позначити рядок, в якому всі пари слів є антонімами:**

- 1) день - вечір, сім'я - рід, зима - літо; 2) верх - низ, чорне - біле, ліс - гай;
3) вперед - назад, добре - погано, часто - густо; 4) сум - радість, день - ніч, ранок - вечір

56. **Позначте правильне значення фразеологізму п'яте через десяте:**

- 1) похапцем; 2) багато; 3) неправильно; 4) давно.

57. **Виділіть речення, у яких використано фразеологічні звороти:**

- 1) Перець - овочева напівкущова або трав'яниста рослина. (Зі словника)
2) Я люблю, щоб дівчина була трохи бриклива, щоб мала серце з перцем. (І. Нечуй-

Левицький)

- 3) Приїдегся ще декому й перцю давати. (Б. Олійник)
4) Перцем звуть і злищі-презлющі червоні перчини. (А. Коваль)

58. **Позначте словосполучення, у яких слово глибокий ужито в переносному значенні:**

- 1) глибока яма; 2) глибоке озеро; 3) глибока думка; 4) глибокий яр.

59. **Словник, який пояснює значення слів:**

- 1) етимологічний; 2) тлумачний; 3) орфографічний; 4) фразеологічний.

60. **Укажіть відповідність між неологізмом іноземного походження та його тлумаченням:**

1	субсидія	А	фінансові ресурси, надані на безоплатній основі
2	імідж	Б	перахунок
3	бартер	В	допомога держави малозабезпеченим
4	грант	Г	образ
		Д	обмін

Ділове мовлення

61. *Документ, в якому людина описує своє життя і діяльність називається:*
1) розписка; 2) реферат; 3) автобіографія; 4) заява.
62. *Словом «Прошу...» починається документ:*
1) автобіографія; 2) розписка; 3) резюме; 4) заява.
63. *Вид доповіді, яка складається зі вступу, основної частини і висновку називається:*
1) автобіографія; 2) розписка; 3) реферат; 4) заява.
64. *Реферат – це...*
1) офіційний документ, в якому фіксується хід зборів;
2) доповідь, розроблена на основі критичного огляду, вивчення декількох джерел;
3) документ, який містить відомості про виконання роботи;
4) документ, що дає право кому-небудь діяти від імені особи, що видала цей документ.
65. *Що не відноситься до ділових паперів?*
1) заява; 2) автобіографія; 3) доручення; 4) переказ.
- Розвиток мовлення**
66. *До видів мовленнєвої діяльності відносяться:*
1) аудіювання, читання, говоріння, письмо; 2) спілкування;
3) комунікація; 4) відповідь.
67. *Вид мовленнєвої діяльності, основними компонентами якого є сприйняття тексту і активна переробка інформації – це...*
1) аудіювання; 2) читання; 3) говоріння; 4) письмо.
68. *Вимоги до мовлення правильно названі в рядку:*
1) змістовність, довільність, непослідовність;
2) багатство, змістовність, точність, правильність;
3) доречність, послідовність, беззмістовність;
4) логічна послідовність, актуальність, цікавість.
69. *Що не входить до правил спілкування:*
1) під час розмови з іншими людьми треба бути ввічливим;
2) поважати співрозмовника, бути уважним, доброзичливим;
3) уважно слухати того, з ким говориш, не перебивати його без вибачення;
4) розмовляти голосно, вживати грубі слова.
70. *Статус української мови прописаний в законі ПМР:*
1) «Про освіту»; 2) «Про мови»; 3) «Про працю».
71. *Весняні місяці називаються:*
1) грудень, січень, лютий; 2) червень, липень, серпень;
3) березень, квітень, травень; 4) вересень, жовтень, листопад.
72. *Національними символами українців є всі названі символи в рядку:*
1) квітка, чашка, картина; 2) кожух, чоботи, миска;
3) книжка, хата, ластівка; 4) вишитий рушник, верба, калина, національний одяг.
73. *Монолог – це...*
1) розмова двох осіб; 2) мовлення однієї особи;
3) розмова, в якій бере участь багато людей.
74. *Діалог – це...*
1) розмова, в якій бере участь багато людей; 2) мовлення однієї особи;
3) розмова двох осіб.
75. *Слова «Дякую вам», «Пробачте мені» – це...*
1) комунікативні формули; 2) слова ввічливості; 3) слова вітання.
76. *Вислів «Дозвольте відрекомендуватись» використовується при:*
1) прощанні; 2) вибаченні; 3) вітанні; 4) знайомстві.
77. *Поетичні рядки*
І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.
є частиною вірша:
1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...».

78. Поетичні рядки

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені дуги, й солов'їні гаї,
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші твої.

є частиною вірша:

1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...».

79. Поетичні рядки

І журлива вона, й піднесена,
Тільки фальш для неї чужа.
В ній душа Шевченкова й Лесина, І Франкова у ній душа.

є частиною вірша:

1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...».

80. Укажіть відповідність між письменником та його твором

1	Т.Шевченко	А	«Пісня про рушник»
2	М.Рильський	Б	«Якщо з українською мовою...»
3	Д.Білоус	В	«Мова»
4	А.Малишко	Г	«Ти знаєш, що ти людина»
		Д	«Заповіт»

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни:

8.1. Основна література:

1. Лозан Т.А., Українська мова. Навчально-методичний посібник з української мови для студентів всіх спеціальностей Рибницької філії. Рибниця, 2014.

2. «Гомін» - газета української громади Придністров'я.

8.2. Додаткова література:

1. Азарова Л.Є., Зозуля І.Є., Солодар Л.В. Українська мова для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Збірник вправ і завдань. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 121 с.

2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. - К.: «Сім кольорів», 2007. - 318с.

3. Антонів О., Паучок Л. Українська мова для іноземців. Модульний курс. Навчальний посібник. – К. Фірма «ІНКОС», 2012. – 271 с.

4. Ворона Н.О., Дегтярьова Т.О., Дунь Н.Л. та ін. Граматичні таблиці з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення. Навчальний посібник./ Уклад.: Н.О. Ворона, Т.О. Дегтярьова, Н.Л. Дунь та ін. – Суми: СумДУ, 2009. – 76 с.

5. Данилишова У.Д. Українська мова на кожен день. Довідник. - К.: А.С.К., 2005. – 222 с.

6. Джурка М. Вивчаймо українську мову! – Львів: ЛА „Піраміда, 2007. – 212 с.

7. Дудка О.О., Шевелева Л.А. Українська мова. Комплексний довідник. — Харків: Парус-Друк, 2010. — 416 с.

8. Сторова Т.Д. Практичний курс української мови. К.: Центр учбової літератури, 2010. – 160 с.

9. Зубков М.Г. Мова ділових паперів: Комплексний довідник / Худож.-оформлювач В.А.Носань. - Харків: Фоліо; Майдан, 1999.

10. Короткий тлумачний словник української мови. За ред. Д.Г.Грицишина. - К.: Вид. центр «Просвіта», 2010. – 599с.

11. Крисаченко В.С. Українознавство. Хрестоматія - посібник. К.: «Либідь», 2006. – 350с.

12. Лесная Г.М. Украинский язык для стран СНГ. Учебник. – М., 2010. – 368 с.

13. Лисак Л.К. Українська мова за професійним спрямуванням. Курс лекцій. / Л.К.Лисак. Краматорськ: ДДМА, 2008. – 210 с.

14. Лисенко Н.О., Кривко Р.М., Світлична С. І., Цапко Т.П. Українська мова для іноземних студентів. -К.: Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.

15. Новий українсько-російський і російсько-український словник. 60000 слів. - К.: Вид-во «Аконіт», 2006. – 875с.

16. Орфографічний словник української мови. Уклад.: С.І.Головошук, М.М.Пещак, В.М.Гусанівський, О.О.Гараненко. - К.: Вид-во «Довіра», 2004. – 864с.

17. Плотницька І.М. Ділова українська мова. - К.: Вид-во «Центр учбової літератури», 2008. – 251с.
18. Потелло Н.Я. Українська мова і ділове мовлення: Підручник. – К.: МАУП, 1998. – 248 с.
19. Російсько-український і українсько-російський тлумачний словник / За заг. ред. Т.Г.Савченко. – Харків: Прапор, 2004. – 542с.
20. Ротова Н.В., Сукачова Г.П., Чуєшкова О.В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Навчальне видання./ – Харків: ВІПА, 2009. – 80 с.
21. Юшук І. П. Практикум з правопису української мови. – 6-те вид. зі змінами. - К.: Освіта, 2006. – 254с.

8.3. Програмне забезпечення та Інтернет-ресурси:

1. Великий тлумачний словник укр. мови: <http://www.slovnyk.net>.
2. Електронна бібліотека української літератури: <http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>.
3. Електронний підручник української мови: <http://mova.info/pidruchn.aspx>.
4. Словники й енциклопедії в режимі онлайн: <http://dic.academic.ru/>.
5. Словники України on-line від Українського лінгвістичного порталу: http://uljf.org.ua/ulp/dict_all/index.php.
6. Я розмовляю українською. Антисуржик: <http://www.arkas-proswita.iatp.org.ua/>.

9. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни представлено аудиторіями для проведення аудиторних занять, забезпечених технічними засобами навчання (комп'ютери, проектор, сканер).

10. Методичні рекомендації щодо організації вивчення дисципліни:

Українська мова згідно «Закону про мови» є однією з офіційних у Придніпровській Молдавській Республіці, що вивчається у вищих навчальних закладах, тому поряд з російською та молдавською мовами сприяє формуванню мовної особистості. Для розвитку мовленнєвих компетенцій необхідно приділяти велику увагу самостійній роботі, читання художньої літератури, слухання радіо і телепередач українською мовою. Самостійно вивчати теми рекомендується за навчальним посібником «Українська мова» (автор Т.А. Лозан). Навчальний посібник орієнтований на початковий рівень засвоєння української мови як другої офіційної. Основне завдання посібника – формування у студентів орфоепічних умінь і навичок, засвоєння ними основ нормативного курсу граматики, лексичного мінімуму, а також розвиток навичок комунікативної компетенції, навчання читанню художньої літератури. Теоретичний матеріал подано послідовно та систематично, з опорою на лінгвістичні поняття з російської мови. Російськомовним студентам посібник допоможе засвоїти українську фонетику, лексикологію, будову слова, словотвір і граматику, у порівнянні з російською мовою виявити спільні та відмінні явища в двох мовах, поглибити свої знання української мови. У посібнику подається короткий систематичний курс української мови, який включає відомості з розділів мовознавства: «Фонетика», «Орфоепія», «Графіка», «Орфографія», «Морфологія», «Лексикологія». Розділи подаються в стислому обсязі та інтегровано. Українська лексика подається тематично і охоплює широке коло типових мовних ситуацій.

Виконувати самостійну роботу необхідно в такій послідовності:

- ознайомитися з темою самостійної роботи та методичними вказівками до неї;
- знайти відповідну тему у навчальному посібнику;
- вивчити матеріал і скласти конспект;
- відповісти на питання для самоперевірки;
- виконати практичні завдання;
- ознайомитись з відповідної лексичної темою;
- виконати тести по темі в кінці розділу.

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті. Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань. Освоєння тем з навчального посібника допоможе студентам впоратися із завданнями контрольних робіт, виконати тести, підготуватися до заліку.

Робоча програма з дисципліни «Офіційна мова (українська)» складена згідно з вимогами
Федерального Державного освітнього стандарту ВО з врахуванням рекомендацій за направленням
15.03.04. «Автоматизація технологічних процесів і виробництв» і навчального плану за профілем:
«Автоматизація технологічних процесів і виробництв»

Укладач

Лозан Т.А., доцент, к.пед.н.

Зав. кафедрою загальнонаукових
дисциплін

Саввіна Л.І., доцент, к.філ.н.

Узгоджено:

1. Зав. кафедрою автоматизації
технологічних процесів і виробництв

Федоров В.С., доцент, к.е.н.

2. Директор РФ ПДУ ім. Т.Г.Шевченка

Дятульська Л.А., доцент, к.е.н.